

Објавен во Службен весник број: 25/2013

Датум на објавување: 19.02.2013

Закон за изменување и дополнување на Законот за работни односи

Член 1

Во Законот за работните односи („Службен весник на Република Македонија“ број 62/2005, 106/2008, 161/2008, 114/2009, 130/2009, 50/10, 52/10, 124/10, 47/11, 11/12, 39/12 и 13/13), во членот 13 став (3) зборовите: ”(образец М1/М2)” се заменуваат со зборовите: „(електронски образец М1/М2 испечатен од системот на Агенцијата за вработување на Република Македонија)”, а по зборовите: "непосредно во Агенцијата“ се додаваат зборовите: "со приложување на ППР образец, овластување на овластено лице со список за лица кои ги пријавува/одјавува, во кое се наведени името, презимето и ЕМБГ, како и бројот на договорот за вработување и датумот на склучување на договорот за вработување“.

Во ставот (6) по зборот „смета“ се додаваат зборовите: „наредниот ден од“, точката на крајот од реченицата се заменува со запирка и се додаваат зборовите: „а работникот се пријавува во Агенцијата за вработување на Република Македонија на датумот на потпишувањето на договорот за вработување“.

По ставот (9) се додаваат два нови става (10) и (11), кои гласат: „(10) Ако работникот неоправдано не стапи на работа првиот ден на денот определен за стапување на работа, согласно со ставот (6) на овој член, ќе се смета дека не засновал работен однос.

(11) Доколку работодавачот по престанокот на работниот однос, во рок од осум дена од денот на престанокот на работниот однос, не го одјави работникот од задолжително социјално осигурување, одјава на работникот може да се изврши по барање на работникот врз основа на претходно доставен записник од инспекторот на трудот до Агенцијата за вработување на Република Македонија."

Член 2

Во членот 22 по ставот (4) се додава нов став (5), кој гласи: „(5) По исклучок од ставот (1) точка 1 на овој член за вршење на сезонска работа може да се заснова работен однос и без јавно огласување, но најмногу до 90 дена, со посредување на службата надлежна за посредување при вработување."

Член 3

Во членот 23 по ставот (1) се додаваат пет нови става (2), (3), (4), (5) и (6), кои гласат: "(2) Доколку на јавниот оглас од ставот (1) на овој член се пријавиле до 200 кандидати за едно работно место изборот се врши во рок од 45 дена, од 201 до 500 кандидати за едно работно место изборот се врши во рок од 90 дена и над 500

кандидати за едно работно место изборот се врши во рок од 120 дена, по истекот на рокот на пријавувањето.

(3) За времетраењето на јавниот оглас работодавачот не може да објавува нов оглас за истото работно место.

(4) Јавниот оглас завршува со избор, неизбор или со истекот на рокот од ставовите (1) и (2) на овој член.

(5) Во јавниот оглас покрај другите посебни услови, работодавачот е должен да го наведе почетокот и завршетокот на дневното и неделното работно време, распоредот на работното време и паричниот износ на основната плата за работното место за кое се бара работник.

(6) Ако за определено работно место се бара работник со посебни овластувања, во јавниот оглас треба да се наведе дека работното место е со посебни овластувања."

Ставовите (2) и (3) стануваат ставови (7) и (8).

Член 4

Во членот 27 ставот (1) се менува и гласи:

"Работодавачот мора во рок од пет работни дена од денот на склучувањето на договорот за вработување писмено да го извести кандидатот кој не е избран дека не е избран и кој кандидат е избран и да му ги врати сите документи што му ги доставил како доказ за исполнување на бараните услови за вршење на работата."

Ставот (2) се брише.

Член 5

Во членот 28 став (1) точка 9 по зборот "плата" се додаваат зборовите: "која се изразува во паричен износ".

Член 6

Во членот 47 се додава нов став (1), кој гласи:

„(1) Сезонската работа е работа која поради климатските или природните услови не се извршува во текот на целата година, туку во одредени периоди - сезони, која не надминува осум месеци во период од 12 последователни месеци.“

Во ставот (2) бројот "(1)" се заменуваат со бројот "(2)".

Ставовите (1) и (2) стануваат ставови (2) и (3).

Член 7

Во насловот пред членот 48 и во членот 48 ставови (1), (2), (3) и (5) зборот “скратено” се заменува со зборот “неполно”.

По ставот (5) се додава нов став (6), кој гласи:

"(6) Работодавачот е должен во договорот за вработување со неполно работно време да го утврди почетокот и завршетокот на неполното дневно работно време на работникот и да води посебна евиденција за работниците со неполно работно време, а за склучените договори со неполно работно време Агенцијата за вработување на Република Македонија еднаш месечно го известува Државниот инспекторат за труд."

Член 8

Во насловот пред членот 49 и во членот 49 ставови (1), (3) и (4) зборот “скратено” се заменува со зборот “неполно”.

Член 9

Во членот 59 став (1) точката на крајот од реченицата се заменува со запирка и се додаваат зборовите: “во случај на кршење на работниот ред и дисциплина или работните обврски, согласно со закон.”

Член 10

Во членот 60 по ставот (2) се додаваат два нови става (3) и (4), кои гласат:
"(3) За вршење на сезонска работа, пробната работа може да трае три работни дена.

(4) Работодавачот може договорот за вработување со пробна работа за вршење на сезонска работа да го откаже во рок од три дена од денот на склучувањето на договорот за вработување со пробна работа."

Ставовите (3) и (4) стануваат ставови (5) и (6).

Член 11

Во членот 69 по ставот (1) се додава нов став (2), кој гласи:
"(2) Спогодбата од ставот (1) на овој член се потпишува на денот на престанокот на работниот однос и истата треба да содржи своерачно напишано име и презиме од работникот и од работодавачот, своерачно напишан датум на престанок на работниот однос од работникот и од работодавачот и своерачен потпис на работникот и на работодавачот."

Ставот (2) кој станува став (3) се менува и гласи:
“(3) Доколку спогодбата за раскинување на договорот за вработување е склучена спротивно на ставовите (1) и (2) на овој член, истата е ништовна."

Член 12

Во членот 71 став (2) по зборовите: "(лична причина на страна на работникот)" се става запирка и се додаваат зборовите: "поради кршење на работниот ред и дисциплина или работните обврски (причина на вина)".

Член 13

Во членот 73 по зборот "работникот" се додаваат зборовите: "под условите од членот 80 од овој закон".

Член 14

Во членот 78 став (1) по зборовите: "однесуваат на" се додаваат зборовите: "откажување на".

Член 15

Во членот 79 во петтиот ред по зборот "вработување" запирката се заменува со точка, а зборовите до крајот на реченицата се бришат.

Член 16

Во членот 80 точката на крајот од реченицата се заменува со запирка и се додаваат зборовите: "во случаите утврдени со колективен договор на ниво на гранка, односно оддел, односно на ниво на работодавач".

Член 17

Во членот 88 по ставот (2) се додава нов став (3), кој гласи: "(3) Ако работодавачот го откажува договорот за вработување на работник на сезонска работа, отказниот рок е седум работни дена."

Член 18

Во насловот пред членот 91 зборовите: "против одлуката за откажување" се бришат.

Член 19

Во членот 97 по ставот (5) се додава нов став (6), кој гласи: "(6) Испратнина не се исплатува во случај на откажување на договор за вработување од деловни причини на работник кој врши сезонска работа која трае до три месеци."

Член 20

Во членот 102 став (1) зборот "правосилна" се брише, а по зборовите: "да се врати на работа" се додаваат зборовите: "по правосилноста на одлуката".

Во ставот (4) зборот “правосилна” се брише, а зборовите: “ќе го задолжи работодавачот на работникот да му исплати плата согласно со ставот (2) на овој член” се заменуваат со зборовите: “ќе му досуди надоместок на штета”.

Член 21

Во членот 116 став (7) зборовите: "една локација е должен" се заменуваат со зборовите: "една или повеќе локации е должен на секоја локација".

По ставот (7) се додава нов став (8), кој гласи: "(8) Работодавачот кој има до 25 вработени е должен да води евидентен лист за присуство на работа на работниците со наведување на податоци за почетокот и завршетокот на работното време."

Член 22

Во членот 117 став (4) по зборовите: “кај истиот работодавач” се додаваат зборовите: "во кои не се засметуваат деновите на искористен годишен одмор".

Ставот (6) се менува и гласи: "Работодавачот е должен за секое воведување на прекувремена работа претходно писмено да го извести подрачниот државен инспектор на трудот."

Член 23

Во членот 120 став (1) точка 4 по зборот "работник" се додаваат зборовите: "без негова согласност".

Член 24

Во членот 121 став (1) зборот “скратено” се заменува со зборот “неполно”.

Член 25

Во членот 124 по ставот (2) се додаваат четири нови става (3), (4), (5) и (6), кои гласат: "(3) При прераспределба на работното време за вршење на сезонска работа, работното време не може да биде подолго од 12 часа дневно или 55 часа неделно, за време не подолго од четири месеци.

(4) Работното време од ставот (3) на овој член кое е подолго од 40 часа во работната недела се засметува и надоместува во пократко работно време во други работни денови или со слободни работни денови за времетраењето на договорот за вработување.

(5) Прераспределените работни часови не се сметаат како прекувремена работа за која се исплаќа додаток на плата.

(6) Забранета е работа со прераспределени работни часови на помлад работник, работник - инвалидно лице, бремена работничка, работник кој постојано се грижи за дете до три годишна возраст, работник - самохран родител кој постојано се грижи за дете помладо од 15 годишна возраст."

Член 26

Во членот 133 по зборот "непрекинато" се додаваат зборовите: "меѓу два последователни работни дена".

Член 27

Во членот 139 по зборовите: "најмалку шест месеци" се додаваат зборовите: "кај ист работодавач".

Член 28

Во членот 148 по ставот (2) се додава нов став (3), кој гласи: "(3) Во случаите од ставот (2) на овој член работодавачот е должен за секое воведување на работа на државен празник претходно писмено да го извести подрачниот државен инспектор на трудот."

Член 29

Во членот 178 по ставот (2) се додава нов став (3), кој гласи: „(3) Работникот кај кого е утврдена намалена работна способност за 50%, согласно со прописите за пензиско и инвалидско осигурување, има право на скратено работно време или да биде распределен на друга соодветна работа, со право на плата согласно со колективен договор.“

Ставовите (3) и (4) стануваат ставови (4) и (5).

Член 30

Во членот 181 ставот (4) се менува и гласи: "Против одлуката за отказ на договорот за вработување работникот има право на приговор до органот на управување, односно работодавачот, во рок од осум дена од денот на добивањето на одлуката за отказ на договорот за вработување.“

По ставот (4) се додава нов став (5), кој гласи: "(5) Кога не е донесена одлука по приговорот, во рок од осум дена од денот на поднесувањето на приговорот или кога работникот не е задоволен со одлуката донесена по приговорот. во рок од 15 дена од денот на добивањето на одлуката по приговорот, работникот има право да поведе спор пред надлежниот суд."

Ставовите (5) и (6) стануваат ставови (6) и (7).

Член 31

Во насловот пред членот 243 и во членот 243 став (1) зборот “исклучување” се заменува со зборот “отстранување”.

Во ставот (2) зборот “исклучувањето” се заменува со зборот “отстранувањето”.

Член 32

Во членот 256 ставот (1) се менува и гласи:
"Надзор над примената на овој закон, прописите за вработувањето и другите прописи од областа на трудот, колективните договори и договорите за работа со кои се уредуваат правата и обврските на работникот и работодавачот од работниот однос, врши органот на државната управа надлежен за работите од областа на инспекцијата на трудот."

Член 33

Членот 259 се менува и гласи :
"(1) Ако инспекторот на трудот затекне на работа кај работодавач до две лица со кои не е заснован работен однос, согласно со закон и лицата не се пријавени во задолжително социјално осигурување и во случаите од членот 48 став (6) од овој закон, на одговорното лице или од него овластено лице кај работодавачот ќе му издаде покана за плаќање глоба во износ од 1.000 евра во денарска противвредност за секое затечено лице и со решение ќе му нареди на одговорното лице кај работодавачот, во рок од осум дена да заснова работен однос со затечените лица на неопределено време и во наредните три месеци да не го намали вкупниот број на вработени.

(2) Ако одговорното лице или од него овластено лице кај работодавачот ја одбие поканата за плаќање на глобата од ставот (1) на овој член или не ја плати глобата во предвидениот рок и не заснова работен однос со затечените лица без јавен оглас од ставот (1) на овој член, инспекторот на трудот ќе донесе решение за забрана за работа во работната просторија, односно работниот простор на работодавачот во траење од 15 дена и ќе поднесе барање за поведување на прекршочна постапка, согласно со закон.

(3) Ако инспекторот на трудот затече на работа кај работодавачот повеќе од две лица со кои не е заснован работен однос и лицето не е пријавено во задолжително социјално осигурување, ќе донесе решение за забрана за работа во работната просторија, односно работниот простор на работодавачот во траење од 30 дена, со решение ќе му нареди на одговорното лице кај работодавачот, во рок од осум дена да заснова работен однос со затечените лица на неопределено време и во наредните три месеци да не го намали вкупниот број на вработени и ќе поднесе барање за поведување на прекршочна постапка, согласно со закон.

(4) Ако работодавачот го повтори прекршокот од ставот (1) на овој член, во рок од една година, инспекторот на труд со решение ќе забрани работа кај работодавачот

во работната просторија, односно работниот простор во траење од 30 дена и ќе поднесе барање за поведување на прекршочна постапка, согласно со закон.

(5) За време на забраната за работа на работодавачот од ставовите (2), (3) и (4) на овој член, работодавачот е должен на работниците да им исплатува надоместок на плата најмалку 70% од исплатената плата на работникот во претходниот месец и придонеси од плата и за време на забраната не смее да го намали бројот на вработените.

(6) Забраната за работа од ставот (2) на овој член може да се замени со паричен надоместок во висина од 5.000 евра во денарска противвредност, а забраната за работа од ставот (3) на овој член може да се замени со паричен надоместок во висина од 8.000 евра во денарска противвредност."

Член 34

Во членот 265 став (1) точка 7 зборот "скратено" се заменува со зборот "неполно".

Член 35

Во членот 265 став (1) по точката 4 се додава нова точка 4-а, која гласи: "4-а) при склучување на договор за вработување постапи спротивно на член 25 од овој закон;"

По точката 9 се додава нова точка 9-а, која гласи: "9-а) го откаже договорот за вработување спротивно на членот 101 од овој закон;"

Член 36

Се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Македонија да утврди пречистен текст на Законот за работните односи.

Член 37

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.